

CVETJE

z vertov sv. Frančiška.

XXV. tečaj.

V Gorici, 1908.

2. zvezek.

K petdesetletnici lurške božje poti.

P. A. G. *olub*

Naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus je povedal mej drugimi tudi to-le znano priliko: „Nebeško kraljestvo je podobno gorčičnemu zernu, katero je človek vzel, in na svojo njivo usejal. To je sicer najmanjše izmej vseh semen; kedar pa zraste, je večje, kakor vsa zelišča in je drevo, tako da ptice spod neba pridejo in prebivajo na njegovih vejah“ (Matevž 13, 31, 32.). To goršično seme pomeni po razlaganju sv. pisma čudovito razširjenje sv. katoliške cerkve, ki je v začetku majhina bila, ali v kratkem času se razprostranila po vsem tedaj znanim svetu in sedaj so nje udje v vseh petih delih sveta.

Kar se more terditi o rasti in razširjenju sv. katoliške cerkve od njenega začetka do sedanjega časa, to se lahko reče tudi vsaj o nekaterih posameznih dogodkih, ki so se v njej zveršili in močno vplivali na razvijanje njenega zunanjega in notranjega ali duhovnega življenja. K tem dogodkom se more pač tudi po pravici prištevati, kar se je godilo blizu malega mesta Lurd na južnem Francoskem pred zdaj 50 leti.

Več ali manj je vsem našim bravcem znano, da je poprej malo znano mesto Lurd slavno in imenitno postalo po vsem katoliškem svetu po čudovitih prikaznih, ki so se tam zveršile. Zunaj imenovanega mesta se je namreč v 4. letu po razglašnju brezmadežnega Spočetja preblažene Device Marije kot verske resnice, t. j. leta 1858, Mati božja 18 krat osebno prikazala. Perva prikazen je bila 11. februarja tistega leta in bo torej prihodnji 11. dan letošnjega mesca februarja ravno 50 let od od tistega blaženega dne. Resničnost teh prikazni je že dalje časa po skerbnem in previdnem preiskovanju od cerkvenih oblasti poterjena. Papež Leon XIII. slavnega spomina so v hvaležen spomin tako veselega dogodka za imenovani dan vsakega leta dovolili bogoslužno opravilo ali dnevne ure za brevir in posebno sv. mašo krajem in redovom, ki so zato prosili; 13. novembra lanskega leta pa so sedanji papež Pij X., po svoji ljubezni in udanosti do božje Matere in da bi željam mnogih škofov vstregli, ravno tisti praznik na vso cerkev razširili.

Spomin svojih prikazni je zapustila Mati božja v studencu, ki je začel ob neki priliki izvirati iz tal. Voda tega studenca ~~studenca~~ ima čudodelno moč. Veliko število bolnikov v Lurdu in po drugih krajih sveta je ozdravelo po nji. — Brezmadežna Devica Marija je naročila tudi, naj ji postavijo v Lurdu kapelico v spomin njenih prikazni. To se je zgodilo. Nad votlino, v kateri se je prikazovala Marija, stoji dandenes ne majhina kapelica, temuč krasna cerkev, ki je bila slovesno posvečena dne 2. julija leta 1876. Pričujočih je bilo 35 škofov, nad 3000 duhovnikov in nad stotisoč drugih vernikov. Slavni Marijin papež Pij IX. so podelili tej veličastni cerkvi naslov manjše bazilike in dali tam podobo božje Matere po svojem zastopniku na Francoskem na slovesen način kronati.

Lurd je postal in je dandenes najimenitniša, da, svetovna Marijina božja pot. Pač se sme terditi, da ga je že na milijone romarjev obiskalo iz celega sveta in ga obiskuje leto za letom. Lurd je postal upanje najnesrečnejših zemeljskih otrok, bolnih namreč ali na duši ali na telesu. Neizmerno je število grešnikov, katerim je Lurd zopet odperl dušne oči, da so spoznali svoj pogubni stan in se vernili na pot zveličanja. Ali silno veliko jih je dobilo na čudovit način tudi telesno ozdravljenje po sami rabi lurške vode. Z letom 1858 se je začela v katoliški cerkvi nova doba čudežev, kaker bi se bili povernili tisti

srečni časi, ko je Marijin Sin resničnost svojih naukov z neštevilnimi čudeži spričeval. Lurd je postal središče blagonosnega Marijinega delovanja v prid ubogemu človeškemu rodu. Od tistega časa, ko se je v Lurdu prikazala brezmadežna Devica, se je takorekoč podvojila Marijina ljubezen do Adamovih otrok.

In ta pomnožena in vedno rastoča ljubezen presvete Device do zemeljskih otrok ni ostala brez sadu, našla je odmev v srcih njenih dobrih otrok, ker tudi med njimi raste in se množi češčenje in ljubezen do Marije od dne do dne. V mnogih, da v prav mnogih hišah se najdejo podobe lurške Matere božje, v mnogih cerkvah se nahajajo lurški altariji ali vsaj kipi lurške Dobrotnice. Ob cestah in potih so se postavile na mnogih krajih lurške kapelice, da, na čast in v hvaležen spomin Marijinih prikazni v Lurdu so se že tudi cerkve pozidale. — Petdesetletnice ali stoletnice imenitnih dogodkov se dandanašnji rade obhajajo. Če to o posvetnih dogodkih velja, toliko bolj so take slovesnosti opravičene v spomin imenitnih dogodkov cerkvene zgodovine, zlasti dogodkov, ki se posebno tičejo notranjega ali duhovnega življenja sv. cerkve. Prav in primerno je torej, da se petdesetletnica Marijinih prikazni v Lurdu slovesno obhaja po vsem katoliškem svetu. Tudi slovenski narod, ki je že od nekedaj vdan češčenju brezmadežne Device Marije, ne sme zaostati za drugimi narodi katoliške cerkve, tudi mi obhajajmo imenovano petdesetletnico.

Vprašanje pa je, kako naj jo obhajamo, kaj naj storijo posebno udje 3. reda sv. o. Frančiške v ta namen? Priporoča se vsem vernim katoliškim kristijanom, posebno udom 3. reda sv. o. Frančiška to-le:

1) Na dan 11. februarja pri najsvetejši daritvi sv. maše s pobožnostjo pričujočim biti. Kjer je pa samo ena in ne morejo vsi od doma, naj se to stori pa dan poprej ali dan pozneje, ali kateri koli drugi dan imenovanega mesca. Kjer je morebiti slovesna sv. maša na dan 11. februarja, bo seveda boljše in bolj primerno, te se vdeležiti.

2) Gotovo bo po namenu sv. Očeta, papeža Pija X., ki so praznik prikazni brezmadežne Device v Lurdu za vso cerkev predpisali, ako verni obojega spola, zlasti pa udje 3. reda sv. o. Frančiška na imenovani dan 11. februarja, ali pa kateri drugi dan tega mesca, zakrament sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa vredno prejmejo. Pri tej priložnosti naj molijo tudi pred podobo

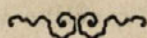
križanega Jezusa po papeževem namenu za potrebe sv. cerkve, posebno v tisti deržavi, v kateri se je Marija tako ljubeznivo razodela svetu, kjer je pa dandanašnji sv. katoliška cerkev najbolj stiskana in preganjana.

3) Naj se tisti dan in večkrat v tem letu z veselim in hvaležnim srcem spomnijo imenovanih prikazni Matere božje in vseh drugih neštevilnih milosti in dobrot, ketere je Ona tam v čeznaravnem in naravnem oziru v najobilniši meri podelila, za ketere naj Bogu in njegovi najsvetejši, deviški Materi prav priserčno dolžno zahvalo izrečejo.

4) Komur čas, zdravje in druge okoliščine dopuščajo, naj se vdeleži skupnega slovenskega romanja v Lurd, ketero namerjava prirediti romarski odbor v Ljubljani 11. maja tega leta. Vsa pisma, ki se tičejo romanja, naj se pišejo pod naslovom: Upravništvo „Slovenca“ v Ljubljani. Oglasiti se je treba do zadnjega sušca.

OPOMBA.

Kot primerna pobožnost v spomin na prikazni Matere božje v Lurdu se v zasebno ali privatno rabo lahko priporočajo tudi Litanije lurške Matere božje s pridjano molitvijo, ki se najdejo v knjigi: *Lurška mati božja*. Šmarnice in molitvenik. Izdala in založila družba sv. Mohorja v Celovcu leta 1904.

Bl. Viridijana, devica 3. reda.*)

Bl. Viridijana je bila rojena leta 1182 v Kasteljflorentinu na srednjem Laškem. Njeni stariši so bili sicer plemenite rodovine Attavanti, toda bolj siromašni. Svojo hčer Viridijano so v strahu božjem tako vzgojili, da je že ko deklica pobožno in spokorno živela. Dvanajstletno je vzel njen bogati stric v svojo hišo, da bi njegovi ženi v gospodinjstvu pomagala. In oba sta bila ž njo tako zadovoljna, da je smela miloščinjo deliti, kaker je hotela. Nekega dne je siromakom razdelila velik zaboj fižola; ni pa vedela, da ga je bil stric že prodal. Ko je prišel kupec drugi dan

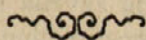
*) Aureola serafica 1898.

po svoj fižol, se stric nad njo razjezi in tako vpije, da so sosedje hiteli h graščini gledat, kaj bi se bilo moglo zgoditi. Viridijana molči in vso noč moli in prosi Boga pomoči. Zjutraj gre k zaboju in najde notri prodani fižol; pokliče strica in mu mirno reče: „Pridite pogledat, kako vam je Gospod Bog vernil fižol, keterega je prejel po osebah vbozih!“ Ta čudež se je hitro raznesel in ljudje so jo še bolj spoštovali in častili. Da bi taki časti vbežala, je šla z romarji na božjo pot v Kompostelo na Špansko h grobu sv. Jakoba aposteljna; potem je romala v Rim, kjer je nekaj let prav spodbudno preživela. Nato se je vernila v mesto Florencijo. Tu je hotela živeti ločena od sveta. Tik cerkve sv. Antona si je dala napraviti klavžo, ki je bila tri metre dolga in en meter široka. Ko je bila sezidana, je šla Viridijana prihodnjo nedeljo v župno cerkev. Tu je bila pri sv. maši in sè solznimi očmi je prejela sv. obhajilo. Nato je storila tri navadne obljube, pokorščine, vboštva in sv. čistosti, pred župnikom, ki je blagoslovil za njo puščavniško obleko, jo preoblekel ter jo izročil nekemu kanoniku. Ta, njen spovednik, je spremil Viridijano, ki je ponižna šla s križem v roki iz cerkve, v klavžo, katero so hitro zazidali. Sè škofovim dovoljenjem je tu zazidana živela v veliki pokori. Po letu je spala na golih tleh, po zimi na sami deski, za zglavje je imela kos lésa. Nosila je zelen pas in spokorno obleko. Živela je ob kruhu, zeliščih in vodi, malokedaj je zavžila nekoliko kuhanega sočivja; druge jedi, ketere so ji prostovoljno nosili, je precej vbogim oddajala. Vsaki dan je premišljevala Kristusovo terpljenje, katero jo je večkrat do solz genilo. Njena edina družba ste bile dve veliki kači, ki ste jo zelo nadlegovali, zlasti, ker ste hoteli vedno ž njo jesti. Ako jima ni pustila, ste jo z repi tolkle. Okoli leta 1222 je prišel sv. Frančišek Serafinski v Florencijo; obiskal je Viridijano v klavži zaperto. Sprejel jo je v tretji red in ji dal mnogo lepih nauk, kako naj živi v svoji klavži. 34 let je preživela noter v veliki pokori; Bog jo je poveličal še pred smertjo s čudeži. Vodo je v vino spremenila, zlomljenogo in roko je dečku ozdravila; na slepo deklico je roko položila in precej je spregledala. Te in še druge čudeže je storila s pomočjo božjo. Ko kač ni bilo več v klavžo, je spoznala, da bo kmalu vmerla. Prav pobožno je prejela svete zakramente; nato je kleče molila spokorne psalme in mirno v Gospodu zaspala 13. februarija leta 1242. okoli 60 let stara. Zvonovi so

sami oznanjevali njeno sveto smert, ker so zvonili, ne da bi jih kedo vlekel. Zavoljo čudežev, ki so se godili na njeno priprošnja, sta papeža Klement VII. leta 1533. in Inocencij XII. leta 1694. poterdila njeno češčenje.

Svetniki so bili najbojij veseli, keder so obiskali presv. Rešnje Telo in pristopili k sv. obhajilu. Radi so bili tudi pri sveti maši. Pri tihi sv. maši so, razen pri evangeliju, klečali ves čas, kaker predpisuje sveta cerkev. (Rubr. Miss. tit. XVII. n. 2.), Dandanašnji se ta cerkveni predpis zelo pozablja; mnogo jih namreč še pri povzdigovanju ne poklekne. S tem pohujšujejo mladino. Bogoljubni udje tretjega reda, dajajte v tem lep zgled drugim. Pri sv. maši dostojno klečite, pri slovesni vsaj od predglasja (sanktusa) do konca sv. obhajila. Ko mašnik pri povzdigovanju poklekne pred presv. rešnjim Telesom in sv. rešnjo Kervijo, tudi vi globoko priklonite glavo; ko mašnik povzdigne in pokaže sveto hostijo in kelih s presv. rešnjo Kervijo, ga pogledite tudi vi in molite na tiho sè sv. Tomažem, aposteljnóm: „Moj Gospod, in moj Bog“. (Jan. 20, 28.). Ko potem mašnik zopet poklekne, se tudi vi globoko priklonite. Ako bote tako delali, bote prejeli odpustek 7 let in sedemkrat po 40 dni. ~~Č~~đor tako dela vsaki dan v tjednu, ima še popolni odpustek, eden dan v tjednu, ako pristopi k sv. obhajilu. (Pij X. 18. maja 1907.)

P. A. F.

Nauk o čednosti čistosti.

P. M. Š.

II. Poglavje.

Kako je bila čistost na svetu vedno spoštovana.

Preden ogledamo čednost čistosti s kerščanskega stališča, ne bo brez koristi pogledati, kako je bilo devištvo sploh spoštovano na svetu že od nekedaj.

Nič ni pretirano, ako rečemo, da so vsi narodi na svetu držali najpopolnišo čistost za nekaj prelepega, da, prav nebeškega in čeznaravnega, kar človeka povišuje nad navadne ljudi in Bogu približuje, ter ga naredi pred Bogom pristopečnega

kaker druge. Ta čednost je bila mej vsemi drugimi najbolj spoštovana, in ljudje so ji dajali čast, kaker da je nekaj božjega. Resnično je tudi to, da so splošno pri vsih narodih zahtevali čistost duše in telesa pri duhovnikih za vsaki sveti obred, za vsaki bogoslužni čin. Nekoliko drugače je bilo pri judovskem narodu. Pri njih je vladala misel, da je prava milost za človeka, ako more ovekovečiti svojo hišo; zato je imela ženitev posebno znamenitost. Ali vender so tudi oni priznavali, da je čistost velika krepost, spoštovanja vredna. Ako je res, kar piše Evzebij Cezarejski*), sta se Mojzes in Aron, od kadar se jima je Bog prikazal na gori Sinajski, vzderžala do smerti v popolni čistosti. Sam Mojzes je zapovedal, da se mora tri dni predno Bog da narodu svoje zapovedi, vsak vzderžati v čistosti. (Exod. 19, 15), Duhovnik Abimeleh ni hotel dati svetih kruhov Davidu in njegovim vojnikom, dokler se ni prepričal o njih čistosti (1. Reg. 21, 4—6). Prerok Joel je svetoval Izraelcem, naj se s čistostjo posvete (2, 16). Ali tudi pri Judih so se nahajali ljudje, moški in ženske, ki so se svojevoljno odrekli ženitvi ter so živeli v popolni čistosti. Taki so bili sveti preroki, o katerih sem govoril v prvem poglavju. Taki so bili tudi „terapeuti“**), kateri se niso bavili z nič drugim, kaker edino z branjem sv. Pisma, s premišljevanjem tega, kar je v nebesih, in z molitvijo; stanovali so v samostanih, v vsemu so bili slični poznejšim kerščanskim redovnikom in redovnicam. O „terapeutkinjah“ piše Filon, da so ostajale od detinstva do starosti v deviškem stanu iz ljubezni do Božje Modrosti.

Kako vzvišeno misel o devištvu so imeli Gerki in Rimljani svedočijo nam same njih basni, ki hvalijo in slavijo Atalanto, Harpaliko, Ifigenijo in Kasandro zavoljo njih devištva. Stari njihovi pisatelji pripovedajo, kako je amazonsko kraljico Orizijo ves svet občudoval, slavil jo in častil, bolj zato, ker se je do smerti vzderžala v devištvu, kaker pa zato, ker je modro in pametno vladala in premagala mnoge sovražnike. Sibile so bile tudi device; in mislilo se je, da imajo proroški duh, zato, ker so ostale device. Pravljica pa pravi, da se je poganski bog Apolo zaljubil v Sibilo Kumansko in da se je hotel ž njo zaročiti, ali se ona ni dala pregovoriti, temveč ga je prosila, da

*) Demonstratio Evang. L. 1, c. 9.

**) Gerška beseda *θεραπευτής* pomeni služabnika, postrežnika, potem pa tudi mniha, asceta.

ostane devica še toliko let, koliker bo zernic peska v roko stisnila. Ko je prešlo to število let, se ni mogla več poročiti, ker jo je bila velika starost vso vničila, ostal ji je samo proroški duh. Slavni pesnik Virgilij opisujoč Voljsko kraljico Kamilo, ki je bila prišla na pomoč Rutuljskemu kralju Turnu, veli, da jo je kralj najlepše pohvalil z imenom devica, kar je tudi res bila. — O Pitagoru se pripoveduje, da je imel deviško hčer, ~~k~~ter^{praksipanga}a si je pridružila celo versto devic in naučila jih, kako da bodo mogle obvarovati svojo čistost. Sv. Jeronim našteva mnogo primerov iz gerške zgodovine, iz katerih se razvidi, kako so oni cenili krepost čistosti. Navel bom samo dva taka dogodka. Lakedemoni in Mesenjani so bili dolgo časa prijatelji. Nekedaj je šlo pedeset lakedemonskih deklet na neko ^{praksipanga} svetkovino v Mesenijo. Mesenjani so jih hoteli onečastiti, ali one so raje vse ^{unicale} pogubile, kakor da bi izgubile svoje devištvo. Zavoljo tega se začne mej tema dvema državama ostra in dolgotrajna vojska, ^{unicale}ketera se dokonča s porušenjem mesta Mamercije, kjer se je stvar dogodila. — Kedar je Nikanor porušil Tebe, zaljubil se je v neko sužnje dekle in hotel jo je postaviti za kraljico; ali dekle, ki je više cenila devištvo kakor kraljevsko čast, ga ni hotela nikaker vzeti, in ker se ni mogla drugače oteti, se je sama vsmertila.

Duhovnice Apolonove, Junonine in Dijane Tavriške so bile device. Ravno tako so bile od začetka device tudi duhovnice boginje Dijane v Arkadiji. Pozneje šele, ko je bil kralj Aristokrat I. oskrnil mlado duhovnico Inijo, so Arkadjani, s kamenjem pobivši za to svojega kralja, odločili, da bo za naprej pri njih omožena žena duhovnica boginje. Tudi duhovnice boginje Cerere v Atenah so bile device; nje je narod izbiral in živele so na državne stroške, a morale so vzderžati devištvo do smerti. Veliki duhovnik (hierofant) na Gerškem je tudi moral biti neoženjen in vzderžati se v popoini čistosti.

Kaj naj pa rečem o rimskih vestal^{kin}kinjah ali duhovnicah boginje Veste, ki so bile od začetka samo štiri in potem jih je bilo šest, in glavna dolžnost jim je bila čuvati sveti ogenj boginje in ji žertve prinašati? Dokler so bile duhovnice in to so morale biti od mladosti, pa dokler bi dosegle svojih trideset let, je bilo treba, da ohranijo svoje devištvo neoskrunjeno; in ako bi bila ketera omadeževala svojo čistost, bi jo bili živo zakopali v zemljo. Zavoljo te čednosti so jih Rimljani spoštovali

kaker prave svetnice in priznavali so jim take pravice in prednosti, kakeršnih ni vžival nihče drugi. Dovoljeno jim je bilo slobodno razpolagati se svojim imetjem tudi v najmlajših letih, brez sodnika in skerbnika, tudi če so imele očeta še živega. Kedar so šle vun po ulici, je hodila pred njimi straža, kaker pred konzuli in cesarji. Najviši državni dostojanstveniki, celo sami cesarji, so se jim vmeknili, ko so jih srečali in čast jim skazali. Ako je srečala vestaljkinja kakega nesrečnika obsojenega na smert, ter je prosila, da bi mu bilo odpuščeno, se je redkokedaj dogodilo, da bi ne bila vslišana. Ako je ostala vestaljkinja devica do smerti, so njeno telo imeli za sveto, in kakor tako se je pokopalo v mestu, — kar rimske postave niso dopuščale niti samim cesarjem mertvim.

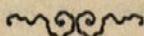
Še nekaj hočem opomniti o Rimljanih. Devic ni smel nihče vsmertiti zavoljo devištvu njihovega. Ako je bil kedaj vzrok katero pogubiti, jo je oskrnil pred smertjo kervnik ali kedo drugi, samo da ni bila več devica.

V zgodovini gotovo vsih narodov in vsih časov nahajamo device posvečene božanstvu. Stari Gali so imeli druidkinje, katerih je en del živel v večnem devištvu. Te so bile oblečene v belo oblačilo in opasane s pasom iz kovine; prerokovale so, kar je imelo biti, in ozdravljale od nekih bolezni. — Znameniti pisatelji pravijo, da so bile in da se še nahajajo v Kini deviške družbe redovnikov in redovnic. Stanovanja poslednjih so olepšana z napisi, ki jih je sestavil sam cesar, kaker sin neba; ali cesar ne da takega odlikovanja razen samo tistim, ki so preživele vsaj štirideset let v devištvu. Ko je bila najdena Amerika, so našli take redovnice in redovnice pri Mehikanih in Peruancih. V Indiji že od najstarodavniših časov duhovniki budistovske vere derže popolno čistost in ne smejo imeti žene. Drugače je mej Indi brahmanske vere. Vsaki njih duhovnik se mora oženiti, ali kedar je kateri odgojil le enega sinu, mora se odreči ženi in živeti popolnoma čisto kaker „vanaprastha“ (puščavnik v gori) — ali kaker „bikhu“ (redovnik prosjak).*

Ako pomislimo da je bil vsem tem narodom — razen Židovom — pravi Bog „nepoznan“ (Act. 17, 23) kaker je še sedaj

*) Mi ne vtegnemo natančniše preiskovati, koliko se vsi mnogi podatki tega poglavja opirajo na zanesljive vire; pa če tudi so le pravljice, kaker je videti, vendar tudi te dokazujejo, kar hoče pisatelj dokazati, namreč veliko spoštovanje, ki je prirojeno človeštvu, do čednosti čistosti.

Kitajcem, Brahmanom in Budistom, in da niso imeli za greh zadovoliti živinskih nagonov telesa, pa da so pri vsem tem čistost tako spoštovali, moramo reči, da je tukaj perst Božji. Njih prepričanje in priznavanje mora biti plod tistega nauka, ki ga je dobil Adam v zemeljskem raju od svojega Stvarnika, (Eccli: 17, 6), kateri je prvemu očetu ljudskega rodu naložil, da naj podučuje svoje sinove o razodetih mu resnicah in oni naj jih izroče svojim potomkom od kolena do kolena: in njih glas, ki smo ga slišali, je odmev onega prvega Božjega nauka.

Življenje blaženega Egidija Asiškega.

P. A. M.

III. Poglavje.

Romanja blaženega. — Njegovo misijonsko popotovanje v Afriko. —

Vže v prvih časih kerščanstva so verniki radi romali v Palestino in v Rim. Saj človek hrepeni biti tamkaj, kamer ga vleče serce. Kedo bi pa tudi mogel tajiti, da so romarski kraji, kraji milosti? Gotovo je, da božja pot s pobožnim srcem opravljena, poživi vero, užge pobožnost, podeli tolažbo v terpljenju, daje serčnost opustiti grešne navade in pokrepča človeka, da vesel hodi naprej po poti proti nebeški domovini.

Leta 1212 je dobil brat Egidij dovoljenje, iti na božjo pot k sv. Jakobu v Kompostelo na Španjskem. Ker ni imel ničesar, je seveda terpel pomanjkanje. Nekega dne prosi miloščinjo, pa povsod ga odpode. Slednjič pride do nekega skednja, kjer najde nekoliko graha raztresenega. Ta zerna Egidij skerbno pobere, povžije, noč tamkaj prespi in je bil od Boga tako pokrepčan, kaker bi bil najbolj izbrane jedi zavžil. Tako deli Gospod svojim v veliki sili, veliko notranjo tolažbo. Blaženi Egidij je zarad tega tudi raje prebival v samotnih zapuščenih krajih, da je mogel nemoten čuti po noči in moliti.

Enkrat je srečal nekega vbožca. Poln sočutja in usmiljenja je slekel svojo kapuco ter jo dal vbogemu in dvajset dni je

hodil naprej brez kapuce. V Fikarolu, neki vasi na levem bregu reke Po mej Mantovo in Feraro, je neki človek blaženega povabil. Egidij je bil v veliki stiski, zato je povabilo vesel sprejel, ker je upal dobiti kaj miloščinje. Tisti gostoljubni človek mu pa stisne v roke kocke, kaker bi ga hotel povabiti k igri. Blaženi mu mirno in prav ponižno reče: „Gospod naj ti to odpusti“.

Tako je hodil služabnik božji po svetu in mnogi so ga zasmehovali.

Leta 1215 je šel Egidij z dovoljenjem sv. Frančiška v družbi enega tovariša kot romar v Sv. Deželo. Ko je bil prišel v Brindizi in je moral tamkaj nekaj časa čakati na barko, je dobil nekje velik verč ter nosil vodo v mesto in klical: „Kedo kupi vode?“ Za plačilo je sprejemal to, kar je za se in za svojega spremljevalca za hrano potreboval. V Sv. Deželi je z veliko pobožnostjo obiskal grob božjega Zveličarja in druge svete kraje. Tudi v mestu Akon je skušal po svoji navadi, preživeti se z delom svojih rok. Iz bička je spletal koše, nosil je merliče pri pogrebih in donášal vodo v mesto. „Ako si na ta način ni mogel potrebnega živeža pridobiti, je prosil dobre ljudi prav v duhu sv. očeta Frančiška, ki je rekel: Ako ne bomo za delo plačila prejeli, zatecimo s k mizi Gospodovi in prosimo miloščinje od hiše do hiše“. Slednjič se je blaženi Egidij vernil nazaj k sv. Mariji Angeljski.

Pobožno je obiskal še slovečo božjo pot na gori Gargano, kjer se posebno časti sv. arhangelj Mihael, in pa Bari, kjer se časti sv. Nikolaj. Pri vsaki priložnosti je Egidij vspodbujal ljudi k ljubezni in strahu božjemu in k pokori za svoje grehe. Na nekem potovanju je bil zelo vtrujen in lačen. Vsede se tam ob potu in zaspi. Ko se je zbudil, je našel ob svoji glavi pol hlebca kruha; serčno zahvali Boga, povžije kruh in pokrepčan je bil. Ako tudi nas kedaj sili naša pobožnost, napraviti kako božjo pot, ne pozabimo lepega nauka našega blaženega. Nekedo mu je pravil, da hoče iti v Rim. Služabnik božji mu pa reče: „Le pojdi, le pojdi v Rim, pa glej, da boš izvolil pravi denar, slabega pa verzi proč“. Blaženi mu je hotel reči, da naj se ne spotika nad slabimi zgledi, ketere bi vtegnil videti na svetih krajih, temuč naj se spodbuja nad dobrimi, ketere bo našel.

Število bratov se je mej tem močno pomnožilo. V svoji gorečnosti za zveličanje duš je želel serafinski oče, neketere izmej njih poslati k saracenom in drugim nevernikom, da bi

jim oznanjevali pravo vero in ako treba, tudi svoje življenje za sv. vero darovali. Prav pripraven se mu je zdel za ta misijon brat Egidij in ta je tudi sam kazal veliko gorečnost in pripravljenost za to. Ko je blaženi prišel v Tunis, je neki mohamedan pričel vpiti: „Neverni ljudje so prišli k nam, ki preklinjajo našega preroka in postavijo, katero smo od njega prejeli. Svetujem vam, da jih z meči posekajmo“. Te besede so napravile velik hrup med saraceni. Kristjani so se bali za svoje življenje ter so prisilili brate oditi na barko in jim niso dovolili, da bi zopet skupaj prišli z neverniki in jim pridigovali. Drugo jutro so prišli neverniki na barko, da bi brate polovili. Ti so jim vkljub vsem prepovedim serčno oznanjevali sv. vero ter prigovarjali, naj se spreobernejo h Kristusu, zakaj v sv. gorečnosti niso nič bolj želeli kot vmreti za sv. vero. Ko so pa videli, kako se jim kristjani v velikem strahu vpirajo, so se vernili nazaj k sv. Frančišku.

IV. Poglavlje.

Egidij prijatelj dela.

Delo je napor naših telesnih ali dušnih zmožnosti. Vže pred grehom je stvarnik človeka za delo odločil, saj pravi sv. pismo: „Gospod je tedaj vzel človeka, in ga je postavil v vert veselja, da bi ga obdeloval in varoval“ 1. Mojz. 2, 15. To delo v raju seveda ni bilo težavno, vtrudljivo in neprijetno, temuč lahko in prijetno. Po grehu je pa tudi delo zadelo prekletstvo. V potu svojega obraza boš jedel svoj kruh, je rekel Bog Adamu. Telesno in duševno delo je zdaj združeno s težavo in terpljenjem.

Pa prišel je Kristus doli iz nebes k nam v to solzno dolino, da bi odvzel prekletstvo, kazen za greh; zato tudi sedaj delo ni prav za prav kazen za tiste, ki so po sv. kerstu postali deležni milosti odrešenja. Težave in truda pri delu pa nas Zveličar ni hotel rešiti, da bi nas s tem ne oropal priložnosti k zatajevanju, k vajam raznih čednosti in pridobitvi mnogo zasluženja. Nam v zgled je Zveličar sam opravljal ročna dela. Tako vidimo, kako sv. vera delo posvečuje. Sv. Pavel je tudi še kot apostelj narodov opravljal službo tkalca. Cerkveni služabniki so si v prvih stoletjih vsaj deloma z delom svojih rok pridobivali za se potrebne reči. Sv. Benedikt predpisuje v

svojem vodilu ročna dela in njegov veliki učenec sv. Bernard je bil srečen, ako je mogel sukati serp.

Tudi sv. Frančišek je delo visoko cenil. V svojem vodilu za prvi red imenuje on to milost, ako morejo bratje delati, in v svoji oporoki spodbuja brate sè svojim lastnim zgledom. „Jaz sem delal sè svojimi rokami, pravi, in hočem delati; resnično hočem, naj vsi moji bratje delajo spodobna dela“.

Te besede je bl. Egidij zvesto spolnjeval. Nobenega dela, tudi najnižjega se ni sramoval, vse je storil rad in z veseljem. Za plačilo se ni dosti zmenil; delo mu je bilo vaja čednosti. Sv. apostelj Pavel opominja k delu za to, da se pomaga tistemu, ki pomanjkanje terpi. Tudi Egidij je zaslužek večinoma mej vboge razdelil.

Kako se je blaženi brat vkvarjal z delom na svojih romarskih popotovanjih, smo vže slišali. V Fabriotu, mestu blizu Ankone, kamer ga je bil sv. Frančišek poslal l. 1214, je izdelaval pletenice za steklenice, koše in druge enake reči. Sè svojim tovarišem je tó nosil v mesto in prodajal. Za plačilo pa je le to sprejemal, kar je potreboval za hrano in obleko. Tako pridno je delal, da je mogel še enemu bratu obleko preskerbeti, hotel je pa, da bi ga ta miloščinja mej počitkom ali spanjem Bogu priporočila. Gotovo lep namen! Ko je prebival v Rimu, je hodil v dve uri oddaljen gozd in prinašal nazaj na herbtu butaro derv. To je potem prodajal, ne za denar, ampak za hrano. Nekega dne je prišel iz gozda, ko ga je srečala neka žena, ki bi bila rada derva kupila. Ker je pa spoznala, da je redovnik, mu je hotela več dati, kot je bila obljubila. Egidij pa je rekel: „Nočem, da bi me lakomnost premagala“ ter ji ni dal nazaj le to, kar mu je hotela dati več, kaker sta se bila pogodila, temuč dal ji je nazaj še polovico tega, kar je bilo vredno. Temu se je žena zelo čudila in zanaprej blaženega brata zelo častila.

Ob času vinske tergatve je pomagal služabnik božji v vinogradih, tergal je grozdje, ga nosil v hrame in tlačil v tiskalnici.

Nekega dne je srečal na cesti moža, ki se je z nekim drugim pogajal, da bi oklatil orehe. Ta ponudbe ni hotel sprejeti, ker so bila drevesa zelo visoka in je bilo treba precej daleč iz Rima iti do doma gospodarjevega. Zdaj pristopi Egidij ter reče: „Jaz ti rad pomagam“. Za plačilo sta se pogodila en del orehov. Blaženi gre tedaj z onim možem, napravi znamenje

sv. križa, spleza na visoka drevesa in oklati orehe. Ker je pa za plačilo dobil toliko orehov, da jih ni mogel spraviti v žep, je slekel habit, zvezal rokave in kapuco, natresel vanje orehe, jih nesel domov in razdelil vbogim. Ob času žetve je Egidij skupaj z drugimi vbožci pobiral po polji klasje, katero so žanjice pustile. Ko mu je hotel nekedo podariti cel snop, ga ni hotel sprejeti, „Jaz nimam skednja, da bi žito spravljaj“, mu je rekel. Pobrano klasje je pa mej vboge razdelil.

Drugikrat je v nekem samostanu pomagal moko čistiti, vodo donašati in kruh peči ter je zato dobil nekaj hlebov kruha.

Nekega dne je šel k studencu sv. Siksta za redovnike tamkajšnjega samostana po vodo. Ko se je vračal, je hotel nekedo od njega vode. Egidij mu odgovori: „Kako morem dati najprej tebi piti in ostalo redovnikom nesti?“ Oni mož je postal zarad tega zelo razburjen in je blaženega gerdo ozmirjal. Služabnik božji je nesel vodo v samostan in bolj žalosten zarad tega, da se je oni človek tako razburil, kaker zarad tega, da mu je storil veliko krivico, je vzel velik verč, ga napolnil pri studencu, nesel v hišo svojega žalivca ter mu rekel: „Pij, brat, in daj piti komer hočeš!“ Te besede so onega moža zelo genile in skesan je prosil blaženega, naj mu iz ljubezni do Boga odpusti razžaljive besede. Egidij je to rad storil; oni mož ga je pa visoko cenil in zelo častil.

Kako lepo se tukaj kaže ljubezen do bližnjega!

Ko je papež Honorij leta 1225 prebival v Rijeti, je hotel kardinalj Tuskulanski imeti blizu sebe blaženega Egidija, čigar svetost mu je bila dobro znana. Silno ga je prosil, naj stanuje pri njemu in ž njim skupaj je. Blaženi je sicer sprejel pri njemu stanovanje, hrano je pa odklonil, ker se je hotel preživiti z delom. Odklonil je pa hrano z besedami psaljmista: „Delo svojih rok boš vžival; blager tebi in dobro ti bode“. Ps. 127, 2. Kardinalj ga je na to prosil, naj vender pri njegovi mizi sedi in vživa kruh, ki si ga bo pri njemu zaslužil. S tem je bil Egidij zadovoljen. Vsaki dan je šel na delo, obiral oljike in pomagal pri drugih opravilih. Ko je prišel k mizi, je prinesel seboj kruh, ki si ga je bil zaslužil v potu svojega obraza.

Nekega dne je pa tako hudo deževalo, da ni mogel iti na delo. To je visokega gospoda zelo veselilo. „Brat Egidij“, je dejal, „danes moraš vživati moje jedi“. Pa prijatelj dela si je znal pomagati. Šel je h kuharju ter mu rekel: „Zakaj imaš tako

vmazano kuhinjo?“ „Ker nimam nobenega, da bi jo očedil“. Svetnik se na to ponudi za par koščekov kruha kuhinjo pomesti. To je tudi storil. Ko je pa opoldne prinesel k mizi tako zasluženi kruh, se je kardinalj zelo čudil in obžaloval, da se mu ni posrečilo, kar je želel. Tudi drugi dan je še močno deževalo v veliko veselje kardinaljevo; pa tudi zdaj se je blaženi znal izviti. V hiši je našel nekaj vmazanih in zaerjavelih nožev ter se ponudil hišnemu oskerbniku, da hoče te nože za malo kruha vse lepo osnažiti in nabrusiti. Tako si je tudi za ta dan prislužil kruh. Bližal se je sv. postni čas in Egidij je hotel ta čas preživeti v kakem oddaljenim samotnem kraju. Kardinalj se je prav težko ločil od njega in njegovega tovariša. Poln serčnega sočutja je rekel: „Kam hočeta iti? Popotujeta, kaker ptice, ki nimajo gnezda“. Brata sta se poslovila ter prišla do neke samotne, zapuščene cerkvice sv. Lavrencija v peruških gorah blizu vasi Deruta.

Prebivavci tistega kraja takrat še niso poznali manjših bratov in zarad tega tudi niso skerbili za vboga brata. Bila je pa ravno tedaj v tistih krajih velika draginja; ob enem je pa zapadel visok sneg, da se niso upali iti v gore.

Ko je blaženi spoznal, da ne more dobiti potrebne hrane ne z delom, ne prosjačenjem, je rekel tovarišu: „Brat, prosiva serčno Boga, naj nama v tej veliki stiski pomaga“. In noč in dan sta prosila in Bog ju je vslišal. Nekemu možu tistega kraja, kateri pa ni nič vedel za te dva brata, je prišla ta misel: „Idi k cerkvi sv. Lavrencija, morebiti prebivajo tamkaj neketeri služabniki božji“. Šel je in nesel seboj kruha in vina. Ko je videl v kaki stiski sta Egidij in njegov tovariš, se je hitro vernil, pripovedoval ljudem, v kakem pomanjkanju živita dobra brata in jih prosil za nju pomoči. Ljudje so bili ginjeni, in cel postni čas bratoma ni manjkalo potrebne hrane.

Glasno je hvalil Egidij previdnost božjo ter rekel tovarišu: „Brat, doslej sva Boga prosila naj nama pomaga in sva bila vslišana; zdaj ga pa morava hvaliti in moliti za tiste, ki so nama miloščinje prinašali“. Noč in dan sta nato molila za svoje dobrotnike in vse kerščansko ljudstvo.

Božji blagoslov je spremljal blaženega pri njegovem delu. V Fabrijanu je Egidij obdelaval vert in njegov življenjepisec pravi: „Gospod je pomnožil sadeže verta, kaker je tudi sicer blagoslovil dela blaženega“. Zraven tega verta je delal neki

mož, kateremu je Egidij večkrat ponudil rastlin iz svojega verta, pa jih oni človek ni maral vzeti. Nekega dne pa, ko blaženega ni bilo na vertu, je skrivaj zlezel v vert in si nabral, kar je želel. Blizu pa je bil neki mož, Donadej po imenu. Ta je bil nabral majhin kup rastlin, ki ga je svojemu na tleh ležečemu oslu naložil na herbet. Čeravno ta tovor ni imel velike teže, vender žival ni mogla vstati. Prestrašen se mož ozira okrog, da bi koga dobil, ki bi mu pomagal osla po koncu spraviti. Kar zapazi onega tatu, ki je pa iz strahu pred Egidijem hitro zbežal. V svoji razburjenosti je Donadej tatu hudo ozmirjal, pa pozabil prositi pomoči. Ko se je pa vernil k svojemu oslu, je ta lahko planil po koncu, kaker bi nič ne imel na herbtu. V Četoni je blaženi tudi vertnarska dela opravljal. V vertu so rastle najlepše rastline. Ko je nekega dne opert na palico stal v vertu in molil, pride neki brat in morebiti da bi ga skušal, prične z velikim nožem te lepe rastline sekati. Ko je Egidij to videl, ga z ostrimi besedami pokrega in iz verta zapodi. Oni je pa rekel: „O brat Egidij, kje je tvoja poterpežljivost in svetost?“ Blaženi globoko vzdihne in ponižno reče: „O, ljubi brat, odpusti mi; ti si me kar nanagloma iznenadil; nisem bil pripravljen, zato nisem mogel prav na se paziti“.

Ta zgled nas uči, da se tudi svete duše prenaglijo in napake store. To naj bo v tolažbo in spodbudo za tiste malo-serčne, ki postanejo vsi poterti zaradi svojih majhnih pogrškov in vso serčnost zgube. Ako si grešil, obžaluj, ponižaj se kot brat Egidij in hodi serčno naprej po poti čednosti. To je ponižnost, to kaže plemenito, blago serce.

Čeravno je pa bil Egidij tako vnet za delo, vender ni pri tem pozabil besedi Zveličarja: „Iščite najpoprej božje kraljestvo in njegovo pravico“, in pa: „Kaj pomaga, ako človek cel svet pridobi, svojo dušo pa pogubi?“ Pervo mu je bilo, Bogu služiti in za svojo dušo skrbeti. K temu najpotrebnišemu delu je enkrat spodbujal z naslednjo pripovedko:

„Nekedo je bil slep in ni imel ne rok ne nog. Tega je en drugi vprašal: „Ko bi ti kedo zopet dal noge, kaj bi mu ti za to dal?“ „Sto funtov“. „Kaj, ke bi ti dal roke?“ „Vse svoje premoženje“. „Kaj pa ke bi ti dal luč oči?“ „Služil bi mu celo svoje življenje“.

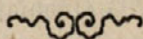
„Glej, predragi“, mu reče blaženi, „Gospod ti je dal noge,“

roke, oči, in vse druge telesne in dušne zmožnosti in ti mu nočeš služiti?"

Kako moramo skerbeti za zveličanje svoje duše je enkrat Egidij na ta nenavadni način učil. Neki brat je prosil blaženega, naj zanj moli, da bi mu Bog razodel, kaj mora storiti, da mu bo dopadel. Drugo jutro reče služabnik božji: „Hočem ti povedati, pa hočem peti“. Na to vzame v roke palico, dela ž njo kakor bi imel gosli v rokah, teka sem ter tja po vertu, poje in večkrat spregovori: „Eno enemu, eno enemu“, in nič drugega. Bratu pa reče: „To stori in boš Bogu dopadel“. Oni brat pa ga ni razumel, zato mu Egidij razloži: „Eno dušo moramo popolnoma enemu Bogu posvetiti“.

To gorečnost za zveličanje duše in za službo božjo je pokazal bl. Egidij s tem, da je pri vseh svojih opravilih in svojem pridnem delu, tudi pridno molil. Ko je živel v Rimu je bil vsaki dan na vse zgodaj, predno je šel na delo, pri sv. maši. Da mu je kaj časa ostalo za molitev, se je redkokedaj pogodil za celodnevno delo. Vsako nedeljo in praznik je pristopil k sv. obhajilu in te dni je bil skoraj ves čas v cerkvi v sv. molitev in premišljevanje zatopljen. Tako je brat Egidij spolnjeval lepo opominjevanje sv. Frančiška: „Bratje, katerim je Bog zmožnost dal delati, naj delajo zvesto in pobožno, da odženo lenobo, ki je sovražnica duše, vendar tako, da ne odženo duha molitve in pobožnosti, kateremu morajo vse druge časne reči služiti“. Ravnajmo se tudi mi po besedah: Moli in delaj! Delo naj bo naša pot k časni sreči, bramba zoper lenobo, berzda grešnih nagnjenj, šola čednosti, vir zasluženja in večnega plačila. Molitev naj nam pa sprosi božjega blagoslova, naj nam daje moč, serčnost, vstrajnost in naj nas obvaruje maloserčnosti.

Cerkvene zapovedi.

P. S. Z.

Vvod.

Deset božjih zapovedi, ki smo jih lani razlagali, je dolžan izpolnjevati sleherni človek, ki pride k pameti, ker niso nič drugega, ko tolmačenje narurne postave. Narurna postava je vsa-

kemu človeku vpisana v serce in zahteva odločno od katoličana in protestanta, od krivoverca in nevernika, da po nji živi. Ako jo prestopi, se oglasi vest in mu očita, da ni prav storil.

Mi pa nismo samo ljudje, ampak smo tudi kristijani in sicer katoliški kristijani in ko taki otroci sv. matere katoliške cerkve. Zato smo dolžni izpolnjevati verh božjih tudi cerkvene zapovedi. Kaker kaže otrok ljubezen do matere s tem, da jo sluša v vseh rečeh, tako razodeva kristijan ljubezen do matere cerkve z izpolnjevanjem njenih zapovedi. Dober katoliški kristijan boš le tedaj, če boš natančno izpolnjeval cerkvene zapovedi. Ti si otrok sv. cerkve in ona je tvoja mati. Ne sramuj se svoje matere!

Mnogi, ki hočejo še vedno veljati za dobre ktistijane, izpolnjujejo vsaj deloma božje zapovedi, pa prezirajo cerkvene, posebno velikonočno in nedeljsko dolžnost in sv. post. Proti takim je treba posebno povdarjati, da ima cerkev oblast zapovedi dajati, mi pa dolžnost jih izpolnjevati ravno tako kaker božje zapovedi.

Dokler je Jezus na zemlji živel ko Bog in človek, je bil on sam najvišja oblast in postavodajavec. On sam je učil aposteljne in učence, razlagal jim sv. pismo in dajal razne ukaze. Ko je pa dopolnil delo odrešenja in imel oditi nazaj v nebesa, je to svojo najvišjo oblast izročil aposteljnemu, ko jim je rekel: Resnično vam povem, karkoli boste zavezali na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih in karkoli boste razvezali na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih.¹⁾ Isto oblast vezati in razvezovati, t. j. učiti, dajati postave, soditi, je dal že poprej še posebej svojemu namestniku na zemlji, sv. Petru, z besedami: „Ti si Peter (skala) in na to skalo bom zidal svojo cerkev . . . In tebi bom dal ključne nebeškega kraljestva; in karkoli boš zvezal na zemlji, bo zvezano tudi v nebesih.“²⁾ Odhajajoč v nebesa, je še naročil: „Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji. Torej pojdite in učite vse narode . . . Učite jih izpolnjevati vse, karkoli sem vam zapovedal, In glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta.“³⁾ Jezus je torej izročil svojo postavodajalno oblast sv. Petru in ž njim v edinosti živečim in združenim aposteljnemu. In oni so to od Boga jim izročeno oblast tudi izverševali.

Že mej prvimi kristijani za časa aposteljnove je v Antiohiji nastalo vprašanje glede obrezovanja, ali se morajo pogani,

¹⁾ Mt. 18. 18.

²⁾ Mt. 16. 18, 19.

³⁾ Mat. 28, 18—20.

preden stopijo v kerščansko cerkev, obrezati dati prej ali ne. Kaj so storili? Poslali so v Jeruzalem Pavla in Barnaba vprašat aposteljne. Ti so se posvetovali in na to je vstal sv. Peter, ko najvišji postavodajavec ter je odločil, da zapoved obrezovanja poganov ne veže in naročil poslancema, naj povesta ta sklep: „Zakaj dopadlo je sv. Duhu in nam nobenega bremena več vam ne nakladati, kaker te-le potrebne reči . . .“¹⁾ Kako jasno se tedaj sv. Peter zaveda, da ima oblast v imenu sv. Duha: „Dopadlo je sv. Duhu in nam“!

Aposteljni so to svojo oblast izročili svojim naslednikom. Tako jo je, kaker sporoča sv. Pismo,²⁾ sv. Pavelj dal Timoteju, Ta zopet drugim: „Kar si slišal od mene po mnogih pričah, to izroči zvestim ljudem, kateri bodo tudi pripravní druge učiti.“

Jezus pa aposteljnóm in njihovim naslednikom ni samo oblasti dal, ampak je hotel, da naj jo tudi izveršujejo. Rekel jim je: „Kaker je oče mene poslal, tako tudi jaz vas pošljem.“³⁾ Oče je poslal Sinu, Sin aposteljne, aposteljni svoje naslednike, vsi so pa poslani od Boga. Zato je rekel Jezus: „Kedor vas sluša, mene sluša, kedor vas zaničuje, mene zaničuje, kedor pa zaničuje mene, zaničuje njega, ki me je poslal.“⁴⁾ Jezus je s tako oblastjo poslal aposteljne in njihove naslednike na evangelijsko delo in jim pri tem zagotovil božjo pomoč: „Tolažnik sv. Duh pa, keterega bo poslal Oče v mojem imenu, on vas bo učil vse, in vas bo opomnil vsega, karkoli sem vam govoril.“⁵⁾

Nespametno je zaničljivo govorjenje tistih, ki ne morejo umeti, zakaj naj bi bil papež nezmotljiv. Tega je največ kriva nevednost, pri neketerih pa tudi hudobija. Naša vera uči, da je papež nezmotljiv le, kedar odločuje ko verhovni poglavar cerkve v verskih resnicah in dolžnostih kerščanskega življenja in sicer ker ga v tem vodi sv. Duh sam. Kedo bi se mogel po pravici spotikati nad tem naukom? Le hudobija in nespamet. Jezus je zato nad takimi izrekel svojo sodbo z besedami: „Kedor cerkve ne sluša, naj ti bo ko nevernik in očitni grešnik.“⁶⁾ Če bi cerkev in njeni vidni poglavar in ž njim združeni škofje ne imeli pravice in oblasti zapovedovati, kaj imamo verovati in kako kerščansko živeti, ali če bi se v teh stvareh mogli zmotiti, ali bi bil Jezus mogel zahtevati tako pokorščine do sv. cerkve? In sv. Pavel ne bi bil zapisal: „Kedor se oblasti vstavlja, se

¹⁾ Dj. ap. pogl. 15.

²⁾ Jan. 20. 21.

³⁾ Jan. 14. 26.

⁴⁾ II. Tim. 2. 2.

⁵⁾ Jan. 10. 16.

⁶⁾ Mat. 18. 17.

vstavlja božji naredbi. In tisti, ki se vpirajo, si nakopavajo pogubljenje.“¹⁾ Zato se po pravici pravi: „Kedor nima cerkve za mater, ne more imeti Boga za očeta.“

Vse to velja najprej za posamezne osebe. Ali cerkvene zapovedi vežejo tudi celo državo in njene poglavarje ravno tako, kakor podložne državljanje. Cerkev je bila davno poprej, kakor katerakoli današnjih držav. Cerkev je samostojna neodvisna družba, ketere nihče nima pravice omejevat i v tem, kar spada pod njeno oblast. Cerkev je prejela od Boga dolžnost učiti narode in določevati verske resnice, zavračati nasprotnike in vladati in voditi vernike. Ona ima oblast učiti kerščanski nauk mladino v šoli in odrasle v cerkvi ter določevati učitelje verskih resnic. Pod njeno oblast spadajo sv. zakramenti, tudi zakrament sv. zakona. Tudi v tem ima določevati cerkev in ne judovski časnikarji in brezbožni poslanci. Cerkev ima oblast dajati postave v vsem, kar se tiče cerkvenega in verskega življenja in posvetna oblast je nima ovirati. Sv. cerkev ima tudi pravico soditi svoje ude in kazni določevati za prestopke proti njenim postavam itd.

Dandenes se pogosto sliši očitaje, da se duhovniki katoliške cerkve preveč mešajo v politiko. Ako je taka tožba opravečena, naj se naznani cerkveni oblasti, ki gotovo ne bo terpela, da bi kateri cerkveni služabnik komu delal krivico. Ali prej naj dobro premislijo, ne spada li to ali ono pod cerkveno oblast, tako da duhovnik le brani, kar ima dolžnost braniti. Če hočejo neketeri odpraviti kerščanski nauk iz šole, če namerjajo sv. zakonu vzeti njegovo svetost, če skušajo sv. vero izervati z brezbožnimi postavami iz serc vernih kristijanov, če blatijo sv. čistost, če zaničujejo in zasmehujejo pobožno življenje, molitev, procesije, bratovščine, tretji red in vse, kar je sveto in božje, ali naj v takih slučajih, ki se v našem času ponavljajo dan za dnevom, duhovnik le molči? Njegova dolžnost je učiti, opominjati, svariti, pa seveda zè vso poterpežljivostjo in znanostjo. Sploh pa eden ali dva duhovnika, ki se zdita komu slaba, še nista sv. Cerkev. Če greši oseba, ni to greh sv. cerkve, ampak osebe, ki bo Bogu enkrat odgovor dajala, in prvi, ki take napake obsoja, je gotovo sv. cerkev sama. Pogreški oseb te tedaj še ne oprostijo od cerkvenih zapovedi, ampak te morajo ravno

¹⁾ Rim. 13. 2.

nasprotno nagibati, da jih še bolj natanko izpolnjuješ, ko vidiš, da jih drugi prestopajo.

Jezus je sv. cerkev vstanovil, da nas zveliča; zato ji je izročil tudi oblast določevati pomočke zveličanja in dajati zapovedi, s katerih pomočjo bomo lažje v nebesa prišli. Zato je sv. cerkev v vseh stoletjih od začetka do današnjega dne po svojem poglavarju papežu za vesoljni svet, ali za posamezne kraje, in po škofih, naslednikih apostelnov, za dotične škofije, dajala razne zapovedi, da se, izpolnjevaje jih, lažje zveličamo. Na vseh cerkvenih zborih za vesoljni kerščanski svet, od prvega v Niceji do zadnjega v Vatikanu, je zapovedovala cerkev t. j. sv. oče papež sè škofi, kar je bilo času primerno. Ravno tako so škofje za svoje vernike, oziraje se na potrebe svojega kraja ukazavali tisto, kar so spoznali, da bo njih duhovnim ovčicam v zveličanje. In cerkev se je ozirala pri svojih postavah tudi prav posebno na duhovnike. Ko je spoznala za potrebno in primerno, jim je prepovedala zakon in zapovedala neomadeževano čisto življenje. Dala je razne zapovedi glede obleke in noše, strogo jim naložila duhovne molitve itd.

V prvih časih so se morali kristijani očitno obtoževati grehov, delati očitno dolgotrajno pokoro; pozneje pa je cerkev z ozirom na človeško slabost to zapoved spremenila in le tiho spoved vkazala; nalagala manjšo in skrivno pokoro, pa zato je odperla zaklade zaslužjenja Jezusovega in svetnikov ter prišla človeški slabosti na pomoč z odpustki.

Gotovo se še večina dražih bravecev spominja, kako je cerkev polajšala v naših časih post in posebno zderžanje od mesnih jedi, ker se je pri tem ozirala na različnost časa in potrebe ljudi. In vam tretjerednikom ni neznan, da so ranjki sv. oče Leon XIII. sedanjemu času primerno zljajšali vodilo tretjega reda, da bi v njem in ž njim koliker mogoče mnogim vernikom naklonili velike milosti zveličanja.

Kaj vse je sv. cerkev storila za blager vernih in za njihovo večno srečo, to uči zgodovina v vseh stoletjih. Treba je le poznati to skerbno mater in imeti dobro voljo priznati resnico, pa ne bo nihče mogel tožiti, da je sv. cerkev zastarela v svojih napravah. Vedno se prenavlja, vedno vodi krajem in časom primerno ljudstva k blagostanju in zveličanju. In pri vsem tem vednem prenavljanju je ostala zmirom edina, sveta, vesoljna in apostoljska, prava cerkev Jezusova, ki uči vedno

in povsod Jezusov nauk, deli tiste zakramente, ki jih je Jezus vstanovil in sama sveta v svojem začetniku, svojih naukih in zakramentih vse ljudi po vesoljnem svetu od apostoljskih časov dalje k svetosti napeljuje. V resnici veljajo o sv. cerkvi besede sv. Janeza: „Videl sem sveto mesto novi Jeruzalem prihajati z neba od Boga, opravljeno kakor nevesta, ki je okrašena svojemu ženinu“. Kar sv. Peter po pravici terdi o Jezusu: „Okoli je hodil in dobrote delil“, isto smemo reči o sv. cerkvi: okoli hodi, po celem svetu je razširjena, pa povsod dobrote deli. Vedno preganjana brez prestanka blagoslavlja.

Ne glejmo na krivično govorjenje in lažljivo obrekovanje nasprotnikov, ki so sveto cerkev napadali sè silo in mečem že takoj v njenem začetku, cela tri stoletja, ki so jo skušali na to vničiti s krivimi nauki in nesramno lažjo krivoverstva in razbojništva, ne ozirajmo se na tiste, ki so služeci strastem povdarjali človeško prostost in se oklenili ošabnega Lutra, ne poslušajmo njih, ki se sklicujejo na moderni napredek in v imenu napačne znanosti cerkev zaničujejo. O vseh teh in enakih veljajo besede sv. pisma: „Lagala je hudoba sama sebi.“

Mi smo otroci sv. cerkve, zato jo moramo spoštovati, ljubiti in ji biti pokorni. To naj bo naša čast in naš ponos: oklepiti se terdno naukov sv. cerkve in izpolnjevati zvesto njene zapovedi.

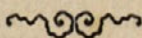
Predpisi sv. cerkve so raznoteri, vendar pa razločujemo in katekizem našteva pet cerkvenih zapovedi. Te so našim bravcem dobro znane. Pervi dve se ozirate na posvečevanje nedelj in praznikov, tretja vrejuje naše zatajevanje s postom, četrta zahteva vsaj enkrat na leto spoved in velikonočno sv. obhajilo, peta zabranjuje šumne veselice ob svetih časih. V nekaterih krajih, kaker v Ameriki, na Angleškem in v Italiji prištevajo tem še šesto cerkveno zapoved, ki naklada podporo za cerkev in njene služabnike.

Te cerkvene zapovedi vežejo vse vernike z ravno tisto ostrostjo, kaker božje zapovedi. Kedor se pregreši proti tej ali oni popolnoma prostovoljno in v važni reči, greši smertno.

Če te zapovedi malo bolj natanko pregledamo, se moramo prepričati, da niso skoraj nič drugzega, ko bolj natančno določilo, kedaj in kako moramo izpolnjevati božje zapovedi. Tako se vjemate prva in druga cerkvena zapoved s tretjo božjo zapovedjo. Jezus zahteva zatajevanje in berzdanje strasti, sv. cerkev

nalaga način in čas zatajevanja v postu, določa čas pokore, spovedi in sv. obhajila. Sv. cerkev nas sè svojimi zapovedmi ne zatira, ampak nas z materino ljubeznijo in skerbjo napeljuje na to, da laglje in bolj natančno izpolnjujemo božje zapovedi. Z natančnim izpolnjevanjem cerkvenih zapovedi se bomo še le skazali prave kristijane, prave otroke sv. cerkve.

(Dalje prfh.)

Duns Skot — blažen?!

P. H. B. *Hugo - Bran*

Vender enkrat! Tako sem vskliknil, ko sem v „Zvončku sv. Frančiška“ bral, da se ima to kmalu zgoditi. Njemu bo torej dana čast oltarjev, o katerem so se v teku stoletij slišala in se še zdaj slišijo tako čudna, nasprotujoča si mnenja? Saj so bili, ki so ga proglašali za krivoverca. Bili so, ki so ga imeli za nekakega samomorca. Slišalo se je tudi, da ga sploh ni bilo, da ni zgodovinska oseba. In ~~do~~ do more naštetih vse druge puščice, ki so letele in še lete nanj. Njega hoče sv. cerkev postaviti na oltar, v češčenje? Da njega, pa ne tacega, kaker ga nam slikajo omenjena kriva mnenja. Kot svetega moža, kaker je v resnici bil; kot moža, ki je sè svojim, od zgoraj navdihnjenim umom neustrašeno branil nevesto Kristusovo, sv. cerkev, in se boril za najlepši biser Matere Božje — njeno brezmadežnost.

Gdo pa je bil ta Duns Skot? Duhovni sin sv. Frančiška. Eden najslavnejših, kar jih je kedaj krila raševa halja asiškega vbožca. Škoda, da so zgodovinski zapiski o njem tako redki in pomanjkljivi, kaker o maloketerem družem znamenitem možu. To je bil tudi vzrok, da so se večkratni poskusi, priboriti mu svetniško čast, razbili. Ne smejo se pa razbiti zdaj! Da se to ne zgodi, za to so se dolžni potruditi vsi pravi katoličani; pred vsemi seveda mi, otroci sv. Frančiška. Ne mislim vam pa obširneje opisovati njegovega življenja. Ko se nam želja vresniči, bo to storilo spretnejše pero. Nekaj pa se mi vender zdi potrebno povedati, da bodo bravci vedeli za koga se imajo prav za prav potruditi, da bo povzdignjen na oltar.

Janez Duns Skot je bil rojen najbolj gotovo l. 1274. Previdnost božja ga je poslala v nadomestilo dvugih dveh velikih

mož, sv. Bonaventure in sv. Tomaža Akv., ki sta umerla isto leto, hitro eden za drugim. Odkod je bil? Nerešeno vprašanje! Naš sloveči zgodovinar Vading piše: „Glede domovine (Skotove) se bojujejo Irci, Angleži in Skoti. Tolikega moža slava vzbuja namreč hrepenenje v vsaki deželi, da bi ga imeli za svojega“. Eni od teh imajo brez dvojbe prav, kateri, preiskave še niso z gotovostjo dognale. Vading ga prisoja Irski. Niso prazni njegovi dokazi. Ali pomisliti moramo, da je bil on sam od tam in zato je napeljal vodo na svoj mlin. Sam pravi: „Tudi meni ne bo nihče zameril, če ne bom drugim prisodil, kar mnogi pravijo, da je moje.“ Za nas ta boj nima pomena. Naj bo teh ali teh, naš je bil, to vemo, frančiškan je bil. Zasedujmo njegovo življenje dalje.

Izročilo pravi, da je bil v začetku zelo slabe glave. To ga je bolelo! Nekega dne je klečal na samotnem kraju in sè solzami prosil prebl. D. Marijo, naj mu ona izprosi boljši razum. Mejem je zaspal! Kar se mu prikaže nebeška Kraljica in obljubi mu, za kar je prosil; pa pod tem pogojem, da se bo ob vsaki priliki potegoval za njeno čast. Od takrat je kazal Janez čudovito bistrournost. Ko je nekoč pasel domačo čredo, sta prišla mimo dva frančiškana. V pogovoru ž njim, sta takoj spoznala njegove izredne dari. Rekla sta torej očetu, naj pusti sinka ž njima, da se bo šolal; v to je oče rad privolil, ker je vedel, da bo otrok v dobrih rokah. Peljala sta ga torej v mesto Oksford na Angleško. Tu je sprejel redovno obleko serafinskega očeta. Tako izročilo!

Gotovo je, da je deloval kot profesor na oksfordski znameniti šoli, ki je po njem le še bolj zaslovela. Trumoma so hiteli ukaželjni mladeniči od vseh strani, poslušat njegova globoka, temeljita predavanja. Modroslovne in bogoslovne vozle je reševal z isto lehkoto, kaker matematične, fizične in drugih ved. Pri tem pa ni pozabil na Marijo. Začel je boj za njeno najlepšo diko — brezmadežno spočetje. Ni bil prvi, ki je prišel s to mislijo na dan, toda prvi, ki jo je vsestransko znanstvenob podperl ter ji dal podlago, na katero so pozneje drugi zidali.

Ni bilo posebno varno, odločno nastopiti s terditvijo: Marija je bila brez madeža izvirnega greha spočeta. Skot je dobro vedel, da bo zadel na serdit odpor, Zato ni hotel priti v javnost le s terditvijo, ampak tudi z dokazi. Takoj so padli po njem, kot po krivovercu. Vnel se je boj, ki je trajal nad pet sto let;

dokler se ni 8. grudna 1854. zmagoslavno končal na Skotovi strani.

Ko se je vnela ta sveta vojska, je tedanji papež ni hotel zadušiti. Odredil je, naj se določi na pariški bogoslovni visoki šoli „sorboni“ znanstven razgovor o tem. Skotu je poziv, naj opraviči svojo terditev, dobro došel. Določeni dan se je zbralo vse polno učenjakov, ki so se bili dobro oborožili z ugovori.

Zopet pravi pobožno izročilo, ki je bilo nekedaj po Parizu splošno znano, nekaj čudežnega o tem razgovoru. Mlademu Skotu je začelo postajati malo težko pri sercu, ko je videl prihajati toliko učenih mož — nasprotnikov. Določeni trenutek je prišel, treba je bilo nastopiti. Še enkrat poklekne pred Marijino podobo in vzdihne: Stori me vrednega te slaviti, posvečena Devica! In ona mu pokima. Pokrepčan stopi pred zbrane učenjake, mej katerimi so bili tudi odposlanci papeževi, ter dokaže, da ne terdi brez vzroka, kar terdi. Komaj je končal, so ga nasprotno misleči kar obsuli z ugovori. Pisavec Pelbart Temešvarski, sporoča, da jih je bilo 200; in ne malo prav zvitih. On jih je mirno poslušal, jih nato z čudovitim spominom v istem redu vzel pod roke in jih z neko lehkoto in mirnostjo do zadnjega razvozlal. Vse je umolknilo. Ako mu Marija v začetku ni prikimala, bi mu bila lahko na koncu.

Poslanci Rima so izid takoj naznanili papežu, ki je odlikoval zmagavca Skota s častnim naslovom „doctor subtilis“ t. j. bitroumni doktor. Postal je tudi profesor „sorbone“, ki je bila od tedaj glavna terdnjava v boju za Brezmadežno. Sklenila je vsako leto slovesno obhajati spomin brezmadežnega spočetja. Škof naj bi imel veliko sv. mašo, eden profesorjev pa pridigo. Drugi njen sklep je bil, da mora v prihodnje, vsak novi profesor, predno dobi stolico, priseči, da se bo potegoval za to Marijino čast.

Skot ni ostal dolgo v Parizu. Generaljni minister Gundislav, ga je 1. 1308 poslal v Kolin ob Reni. Zgodovinarji vprašujejo zakaj je moral iz velikega mesta in njegove slavne šole v primeroma neznatno nemško mestece brez kake večje šole. On sam pa ni vpraševal, zakaj se je to zgodilo. Bil je sè svojimi učenci ravno zunaj mesta, ko so mu sporočili, da je prestavljen. Nemudoma hoče oditi. Učenci mu prigovarjajo, naj gre vendar prej pozdravit svoje brate. Odgovori jim: „Generaljni minister pravi, da naj grem v Kolin, ne pa brate pozdravljat!“

V Kolin je že pred njim prišel glas o njegovi slavi. Kaker zmagovitega vojskovodjo so ga sprejeli. Kaj je ondi delal, ni dognano. Neketeri mislijo, da je bil poslan vstanovit bogoslovno šolo. Drugi pravijo, da so ga izbrali, naj zatere krivoverstvo Begardov in Beginek, ki so hoteli biti svetniki brez pokore in molitve.

Bodisi resnično eno ali drugo, ali oboje, Kolin se ni dolgo ponašal sè Skotom. Umerl je istega leta 1308. dne 7. Ilstopada. Ker so se glede njegove smerti raztrosila v svet razna poročila, eno bolj čudno od družega, misli Vading, da je preminul nagle smerti, ali po prav kratki bolezni. Pokopali so ga v kolinski frančiškanski cerkvi, kjer še zdaj čaka, dasiravno parkrat preložen, poveličanja na zemlji, katero v nebesih brez dvojbe že vživa. Njegov nagrobni napis mu daje najboljše spričevalo. Bere se mej drugim:

Cerkve tu tok je zapert, studenec in pot in učitelj
živi pravice in cvet učenja ter skrinja modrosti.

Duh vzdigajoči njegov odkrival je Pisma skrivnosti.

V nežnih še letih je bil; tedaj se spominjaj Ivana,

Bil je duhovstva vodnik, luč reda, trobenta resnice.

(Prevel F. E. B.)

Da njegov nagrobni napis ne laže, kaker mnogi drugi, se je po smerti pokazalo. Takoj so ga začeli kot svetnika častiti, in mu nadevali imena: častiljivi, blaženi in druga. Na Ogerskem, kaker piše učeni frančiškan Ferkič, so se opravljale celo cerkvene molitve njemu na čast. Odgovor po osmem branju, lekciji, se je glasil: „O prebistroumni doktor, Janez, ki si bil zvest varih božje porodnice, daj našemu umu svojo učenost, ki ti je bila iz nebes dana v slavo matere Kristusove“.

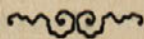
To bi bilo ob kratkem življenje častiljivega Janeza Duns Skota. Ni bilo dolgo, zato tim bolj bogato. Po pravici smemo reči o njem: „Zgodaj je končal, pa je spolnil veliko let“. (Sap. 4, 13.) Ali z Vadingom: „Star je bil, ne po letih, ampak po zaslugah“.

Perva njegova zasluga pa je brez dvojbe ta, ker se je s toliko ljubeznijo in vnetostjo potegoval za čast naše nebeške Matere. Njemu se imamo zahvaliti, da jo moremo in moramo že mi, s terdno vero, vzvišeno nad zmoto, klicati — Brezmadežna! Ako bi previdnost božja ne bila poslala Skota, lahko rečemo, da bi bila ta verska resnica še denes le pobožna misel.

In če si je Bog njega izbral za prvoborivca najlepšega bisera Marijinega, mu je moral biti gotovo ljub, drag — svetnik.

Vprašam, nismo li dolžni biti Skotu hvaležni, ker je pospešil proglašenje te verske resnice? Gdo bi mogel naštetiti vse prelepe sadove, ki jih je rodilo in jih še rodi ravno češčenje Brezmadežne? Ta skrivnost Marijinega življenja se je vernim menda najbolj prikupila. Skoro bi rekel, da ga ni kristjana, ki še zasluži to ime, da bi se ne imel svoji neomadeževani nebeški Materi za kaj zahvaliti. In gdor je njej dolžan biti hvaležen, je to ob enem dolžan Skotu!

Glejte, seme, ki je je on sejal, je po dolgem času dozorelo! On pa počiva še vedno skoro pozabljen v Kolinu. Letos je šest sto let, kar je padel na bojišču v čast Brezmadežne. Naravno je, da je ob šeststoletnici na novo oživela misel za njegovo poveličanje na zemlji. Res, če katerikrat, se mora zdaj to zgoditi! Tako pravi cela versta visokih cerkvenih knezev, kardinaljev, škofov in drugih. Tako pravi nešteta množica njegovih redovnih bratov. Vsi ti so že poslali in še pošiljajo svoje prošnje v Rim, da se to čim preje zgodi. Kaj pa vi, dragi udje tretjega reda? Ali ne gre za čast tudi vašega brata, sina istega sv. očeta Frančiška, keterega otroci ste vi? Ali ne gre za čast tistega, ki je posvetil vse svoje izredne dari v proslavo nje, ki jo vi tako radi častite. Da, tudi vi ste dolžni kaj storiti, da se Skotu da čast oltarja. Ne recite, kaj bomo mi, gdo se bo oziral na naše prošnje! Ne pravim, da jih pošiljajte v Rim; pošiljajte jih v nebesa, k Brezmadežni. Kako sv. obhajilo, devetdnevnic, ali drugo dobro delo darujte v ta namen! Jaz si ne morem misliti, da bi mogla Marija preslišati glasove svojih otrok, ki prosijo za poveličanje tistega, ki je njo poveličal. Zato ne nehajmo prej, dokler ne zagledamo Skota na naših oltarjih, ožarjenega sè svetniškim bleskom; dokler nam ne bo postavno dovoljeno in zapovedano klicati: Blaženi Janez Duns Skot, prosi za nas!

Kaj in kako berimo.

(P. V. K.)

V svoji lepi knjigi „Poslanec Kristusov“ piše kardinalj Gibbens mej drugim tudi tole: „Če beremo misli velikih in

dobrih ljudi, se jim s tem bolj približujemo in jih bolje spoznavamo, kaker če natančno opazujemo njih podobe. Te podobe so delo tujih rok; njih zapisane misli so pa odtisek njih duha. Podoba s časom obledi, besede pisavčeve pa ostanejo tako sveže, kaker bi bile ravno kar izgovorjene. Homer še živi v svojih spevih, mej tem ko je Troja že pred tisočletji v prah razpadla; še vedno nam govori Cicero po svojih spisih, če tudi rimska kurija, kjer je odmeval njegov glas, v razvalinah leži. Proč je slava mesta Jeruzalema: pa vedno še se vzdigujejo v sladki harmoniji Davidovi psaljami iz tisoč in tisoč božjih hiš proti nebesam; in milijoni kristijanov zajemajo iz njih navdušenost in veselje, upanje in tolažbo“.

Prav ima sloveči kardinalj, ko pravi, da iz njih knjig bolje spoznamo velike in slavne može kaker pa iz njih podob. Kaker si dobri otroci za vedno ohranijo v spominu lepe nauke svojih starišev, v katerih se zercali njih duh, mej tem ko je podoba le nekaj unanjega, tako nastane tudi dobra knjiga v razumu pisavčevem in njegova serčna kri je v njej razlita, zato mu je knjiga najlepši in najdragoceniši spominik, kaker je zapel že naš Vodnik:

„Ne hčere, ne sina
Po meni ne bo —
Dovolj je spomina:
Me pesmi pojó“.

Pisavci so pa knjige spisali zato, da se bero. Seveda vsaki ne more vseh brati. To je zlasti dandanašnji, ko imamo toliko knjig, nemogoče, pa tudi nepotrebno. Mej našim priprostim ljudstvom jih je še celo prav mnogo, ki le redko kedaj morejo kaj brati, imajo pač dosti drugih skerbi in dolžnosti.

Kaj naj se pa vender bere?

Preden na to odgovorimo, vprašajmo rajše: kaj se ne sme brati? — Nič slabega, je kratek odgovor na to.

Protestant Hilty pravi: „Prepoved jesti od drevesa spoznanja dobrega in hudega¹⁾ je dušeslovno popolnoma vtemeljena. Naša naloga na zemlji je, dobremu duhu stanovanje dati, ne vedno mej dobrim in slabim omahovati.“²⁾ To pravi, ko govori o ravno tej zadevi, o kateri mi zdaj govorimo, in tudi on naravnost zahteva, da se že načeloma ne sme nič slabega brati.

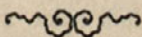
¹⁾ Primeri: I. Mojz. 2, 17! ²⁾ „Lesen und Reden“ von Prof. Dr. C. Hilty.

Da smo navedli na tem mestu sodbo vernega protestanta, ni brez vzroka.

Katoličanom se namreč jako rado očita, da so v tem oziru prenatani, škrapulozni, da se vsake čerke boje in bi radi videli, da bi se samo mašne bukve prebirale, drugo da je vse od hudega. To seveda ni resnično, če tudi ne bomo tajili, da ta ali oni prečerno vidi. Pretiravanje je pač nekaj, kar se povsod pritepe zraven. Pameten človek se nad takimi stvarmi, ako le ni prehudo, ne bo spotikal in se bo mirno deržal tega, kar je resnica, ki je tudi v našem vprašanju v zlati sredi.

Cerkev je pred slabimi knjigami vedno svarila, in odkar izhajajo časopisi, tudi pred temi, kar je slabih mej njimi. Saj indeks, nad katerim se mnogi tako radi spotikajo, ni nič drugega kakor nekak zapisnik ali recimo kazalo, ki našteva od cerkve prepovedane knjige, zato ker so slabe in nevarne. Ta vbogi indeks, koliko je že prestal zato, ker stoji neizkušnim na strani!

(Dalje prihodnjič.)

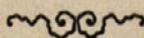

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo rajni udje III. reda skupščine biljanske: Ivana (Frančiška) Sturm iz Fojane; goriške: Frančišek (Alojziji) Uršič iz Št. Petra, Jožef (Dominik) Čubej iz Podgore, Marija (Magdalena) Bavdaž iz Ročinja, Katarina (Marjeta) Semolič iz Brestovice, Katarina (Elizabeta) Pavlin iz Ravnice, Ana (Marija) Drašček iz Solkana; trojiške: Janez Petek od Sv. Andraža v Slov. gor., Frančišek Kurnik od Sv. Ane na Krembergu, Ana Ošljaj iz Bogojine na Ogerskem, Jera Klemenčič od Sv. Antona v Slov. gor., Urša Plohl in Marija Petek iz Polenšaka, Barbara Čeh od Sv. Urbana p. P., Marija Dominko iz Čerencovec na Ogerskem, Frančišek Topljak od Sv. Lenarta v Slov. gor., Elizabeta Fras od Sv. Roperta v Slov. gor., Frančišek Mlinarič od Sv. Petra pri Radgoni, Ivana Tribul, omož. Dravec in Marija Mlinarič od Kápele, Ana Škerget (ki je bila v III. redu 21 let) od Negove, Neža Roter od Sv. Jurija na Šavnici, Marija Junekar od Sv. Barbare v Slov. gor., Rozalija Mavrič iz Apače, č. g. Martin Krambergar, novomašnik pri Sv. Lenartu v Slov. gor., Frančiška Kocuvan, poštarica, Simon Firbas (40 let zvest tretjerednik, 36 let skerben mežnar), Anton Krambergar in Ana Satler od Sv. Boljfenka.

v Slov. gor., Gera Berič in Ana Rozman (ki je vedno v Bogu zbrana in vsem dober zgled 30 let v eni hiši služila na veliko zadovoljnost, Bogu pa v III. redu 40 let) od Sv. Benedikta v Slov. gor., Frančišek Jakopec (mož molitve), Liza Močnik, Frančišek Padovnik, Ana Pučko in Terezija Polič (pobožna vdova, ki je noč in dan molila) od Sv. Trojice v Slov. goricah.

Nadalje se priporočajo v molitev: neki duhovnik v neki dušni potrebi in za božjo pomoč pri zverševanju stanovskih dolžnosti; I. Z. v D. v neki važni dušni zadevi, priporoča tudi svojega g. brata za božjo pomoč v težavnem duhovskem stanu; A. K. v T. priporoča svojega pred kratkim vmerlega očeta; bolnica Neža (Eliz.) Rogelj; J. L. v B. za zdravje, srečo in blagoslov božji, priporoča tudi moža, sebe, otroke in vso hišo, da bi v svetem miru in sporazumljenju živeli; P. I. za zdravje; I. L. priporoča neko deklino betežno na nogah za zdravje na duši in telesu; neka žena iz Nove Štifte za dar potrpežljivosti v zakonskem stanu; priporoča tudi svojega moža, da bi vstrajal v dobrem ter se ne dal zapeljati hudobnim jezikom, ki bi radi izpodkopali zakonski mir; nadalje priporoča tudi svoje otroke, da bi rastle v strahu božjem, tudi neka stara oseba, da bi ji Bog še ohranil zdravje; M. M. tretjerednica, za pomoč v mnogih bridkosti in težavah; neka druga tretjerednica v neki posebni namen; M. F., tretjerednik, za mir v družini.

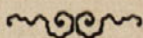
Zahvala za vslišano molitev.

Iz G. 13. I. 1908.

Neki gospod je zahteval po krivici neki znesek denarja od mene, in ker mu nisem hotela plačati, me je tožil. Hudo sem se prestrašila, ko sem prejela krivično sestavljeno tožbo, tem bolj, ker je moj tožnik najel odvetnika in je sam meščan imenitnega rodu, jaz pa sem vboga nepoznana ženska. V tej stiski sem se spomnila sv. Antona ter njemu na čast začela sè svojimi otroki devetdnevnicu. Končali smo ravno na predvečer sklepne obravnave. Drugi dan sem šla k obravnavi in nikogar nisem vprašala, kako in kaj naj govorim; imela sem terdno zaupanje, da me Bog po priprošnji sv. Antona reši iz te stiske. In češčen bodi v svojem služabniku sv. Antonu in češčeno bodi presveto Serce Jezusovo in brezmadežna mati Marija, Bog je razsvetlil sodnika, da je spoznal krivičnost obtožbe in mene oprostil. Osramočen

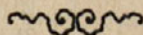
je tožnik se svojim odvetnikom zapustil sodno dvorano. Stotisočkrat hvala Bogu in sv. Antonu! S. M. T. tretjerednica in ud sv. Antona.

Nadalje naznanjajo svojo zahvalo: T. K. na N. v. presv. Sercu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Jožefu, in sv. Antonu za velike milosti v dušnih in telesnih potrebah in sv. Apoloniji za zboljšanje zobne bolezni; J. Z. v D. za zljajšanje bolezní noge in večkratno pomoč v dušnih in telesnih potrebah; M. F., da se mu je zacelila huda rana, ko se je sè zaupanjem obrnil k presv. Sercu Jezusovemu, k Mariji, sv. Frančišku in sv. Antonu Padovanskemu; N. P. v T. za rešitev iz velike nevarnosti in dobljenje neke pravde.

Za kitajski misijon

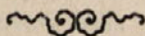
so poslali nadalje (v Kamnik): Ana Drenovc za kit. dečka (Jožef): 30 K; neka druga oseba za kit. deklico (Neža): 20 K; neimenovane osebe iz ljubljanske okolice po: 10, 1, 2, 1 K; J. U.: 10 K; k nam: neimenovana iz Ternja pri sv. Petru na Krasu: 4 K; Frančiška Faganel iz Gorice: 5 K; neimenovana za dečka, ki naj se kersti Anton Pad.: 20 K; Uršula Ruprecht iz Šmihela pri Pliberku: 20 K za deklico, ki naj se kersti za Uršulo; Fr. Nastran (p. Železniki): 3 K; neimenovana iz Celja: 20 K za misijon in 20 za deklico, ki naj se kersti na ime Marjeta; naravnost P. Baptistu je poslala Katarina Trampuš iz Biljane: 20 K za kit. deklico.

Zahvala našega misijonarja.

Kakor lansko leto, tako se tudi letos naš misijonar s hvaležnim srcem obrača na svoje dobrotnike. „Vi in sodelujoči miloserčni dobrotniki“, tako piše, „ste prav za prav resnični kitajski misijonarji. Mi tukaj, smo le nekaki posredovavci pri izveršitvi skupnih sv. želja in namenov. Vi nam podajate sredstva za sejanje, gradivo za zidanje, orožje za boj — za naš sv. misijonski boj. Za vsak napredek pri tem sv. delovanju gre toraj pred Bogom perva zasluga in plačilo vam, ne nam“. To je lepo spričevalo, kterege so dobrotniki lahko veselili. Ne more jim biti žal, za to, kar so v pretečenem letu vergli v misijonsko torbico. Tudi dobri Bog je sè svojim blagoslovom po-

terdil, kako ljuba mu je njih skerb za te res vboge ovčice. Gdo bi si bil mislil, da bo naše priprosto ljudstvo, ki ni bogato, spravilo skupaj 1634 K 68 h v enem letu? To je res častno in vse hvale vredno! — Poročilo o celoletnem delovanju je misijonar obljubil, ko bo količkaj časa dobil. Ob enem prosi, polno očetovske skerbi za svoje verne, naj bi blagi dobrotniki tudi z naprej ne stiskali rok, ampak jih, če mogoče, še bolj odperli, ter pridobili novih podpornikov. Potrebe so velike in mnoge.

Rimsko-frančiškanski koledar za leto 1908.

Mesec februarij.

1. sobota: bl. Andrej, sp. 1. r. P. O. 2. nedelja: 4. po razglašenju Gosp. Svečnica. P. O. 3. ponedeljek: bl. Odorik, sp. 1. r. 4. torek: sv. Jožef Leoniški, kap. P. O. 5. sreda: sv. japon. mart. 1. in 3. r. 6. četrtek: sv. Agata, dev. mart. 7. petek: bl. Anton Stronkowski. 8. sobota: sv. Janez Matski. 9. nedelja: 5. po razglašenju Gosp. bl. Egidij Marija od sv. Jožefa, sp. 1. r. 10. ponedeljek: sv. Skolastica, dev. 11. torek: prikazni M. B. v Lurdu. 12. sreda: sv. Peter Nolasko, sp. 13. četrtek: sv. vstanovniki reda služabnikov Marijinih.	14. petek: skrivnosti britke poti našega Gospoda J. Kr. 15. sobota: sv. Romnald, spoz. 16. nedelja: septuag. 1. predpepelna 17. ponedeljek: sv. Hilarij, šk. 18. torek: molitev našega Gosp. J. Kr. 19. sreda: sv. Konrad, sp. 3. r. P. O. 20. četrtek: sv. Rajmund Penafortski 21. petek: sv. Angela, dev. 3. r. P. O. 22. sobota: sv. Marjeta Kort. 3. r. P. O. 23. nedelja: seksagezima, 2. predpepelnična. 24. ponedeljek: sv. Petra stol v Ant. 25. torek: sv. Matija, ap. 26. sreda: bl. Sebastjan, sp. 1. r. 27. četrtek: sv. Ignacij, šk. m. 28. petek: bl. Janez Triorski, m. 1. r. 29. sobota: bl. Tomaž Korski sp. 1. r.

P. O. pomeni popolnoma odpustek za vse v cerkvah 3 redov sv. Frančiška.
P. O. „ „ „ „ le za ude 3. reda sv. Fr.
(P. O.) popolni odpustek v kapucinskih cerkvah.

